

Apstiprināts Alberta koledžas Domes sēdē,
2024.g. 17.decembrī,
Protokola Nr.16/24

**Studiju virzienam
„Vadība, administrēšana un nekustamo
īpašumu pārvaldība” atbilstošās studiju
programmas “Uzņēmējdarbība”
(apakšprogrammas “Uzņēmējdarbības
vadība” un “Grāmatvedība”)
pašnovērtējuma ziņojums**

Rīga 2024

SATURA RĀDĪTĀJS

1. STUDIJU PROGRAMMAS PARAMETRI	3
1.1. Studiju programmas parametru izmaiņas pārskata periodā	3
1.2. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	3
1.3. Studiju programmas īstenošanas mērķis, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti.....	6
1.4. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma raksturojums un lietderības novērtējums	7
1.5. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību	9
1.6. Informācija par absolventu skaitu studiju programmā un studējošo atbirumu	10
2. STUDIJU SATURS UN ĪSTENOŠANA	12
2.2. Studiju programmas atbilstība valsts profesionālās augstākās izglītības standartam	13
2.3. Studiju programmas plāns	14
2.2. Studiju programmas atbilstība profesijas standartam	17
2.3. Studiju programmā notikušās vieslekcijas.....	18
2.4. Studiju un kvalifikācijas prakse	20
2.5. Zinātniskās pētniecības virzieni.....	21
2.6. Studējošo mobilitāte	22
2.7. Studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas.....	22
2.8. Studiju programmas konkurences izvērtējums	24
3. STUDIJU PROGRAMMAS ĪSTENOŠANĀ IESAISTĪTAIS AKADĒMISKAIS PERSONĀLS	26
3.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistītais akadēmiskais personāls	26
3.2. Mācībspēku zinātniskā darbība.....	27
3.3. Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana	27
3.4. Mācībspēku mobilitāte.....	28
4. STUDIJU PROGRAMMAS ĪSTENOŠANĀ IESAISTĪTĀS KOLEDŽAS STRUKTŪRVIENĪBAS, PALĪGPERSOŅĀLS UN TĀ UZDEVUMI	29
6. INFORMATĪVĀS BĀZES RAKSTUROJUMS	33
SECINĀJUMI	35

1. STUDIJU PROGRAMMAS PARAMETRI

2021. gada 25. augustā studiju virziens “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība” (turpmāk tekstā – SV) un tam atbilstošā studiju programma “Uzņēmējdarbība” (turpmāk – SP) ir akreditēta uz sešiem gadiem līdz 2027. gada 26. augustam ar šādiem parametriem:

<i>Studiju virziens</i>	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība
<i>Studiju programmas veids</i>	Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma, no 2022. gada 1. aprīļa ¹ Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programma
<i>Studiju programmas nosaukums</i>	Uzņēmējdarbība (apakšprogrammas “Uzņēmējdarbības vadība” un “Grāmatvedība”)
<i>Studiju programmas klasifikācijas kods</i>	41 345 (Izglītības programmas tematiskā grupa “Vadība un administrēšana”) ²
<i>Studiju programmas apjoms</i>	80 KP (120 ECTS)
<i>Studiju programmas īstenošanas varianti un īstenošanas laiks</i>	Pilna laika klātiene – 2 gadi Nepilna laika klātiene – 2 gadi un 6 mēneši Nepilna laika neklātiene – 2 gadi un 6 mēneši Nepilna laika neklātiene (tālmācība) – 2 gadi un 6 mēneši
<i>Studiju programmas īstenošanas valoda</i>	Latviešu
<i>Uzņemšanas prasības</i>	Vispārējā vidējā vai profesionālā vidējā izglītība
<i>Iestājpārbaudījumi</i>	Nav
<i>Vērtēšanas kritēriji</i>	Nav
<i>Iegūstamā kvalifikācija</i>	Kommercdarbības speciālists ³ vai grāmatvedis ⁴
<i>Profesijas kods</i>	3339 20 (kommercdarbības speciālists), 3313 01 (grāmatvedis (ceturtā līmeņa kvalifikācija))
<i>Studiju programmas direktors</i>	Mg.sc.oec. Sandra Tetere

1.1. Studiju programmas parametru izmaiņas pārskata periodā

Kopš akreditācijas 2021. gada 25. augustā nekādas izmaiņas SP parametros nav veiktas.

1.2. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

Kommercdarbības speciālista profesijas standarts pēdējo reizi aktualizēts un saskaņots profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes sēdē 2020.gada 10.jūnijā- pirms SP) akreditācijas. Savukārt, grāmatvedības (4.PKL, 5.LKI) atjaunots pēc akreditācijas- 2022.gada

¹ Saskaņā ar 2022. gada 1. aprīļa grozījumiem “Profesionālās izglītības likumā”

² Saskaņā ar ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumiem Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”

³ <https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-134.pdf>

⁴ <https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-205.pdf>

9.februārī. Jaunajā grāmatvedības standartā ir notikusi atteikšanās no sadaļas “Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas”, kurā tika uzskaitīti konkrēti studiju kursi, kuri būtu realizējami, tādējādi paverot iespējas SP ieviest arī jaunus studiju kursus, atbilstoši darba tirgus tendencēm (bet ievērojot Valsts standarta prasības un profesijas klasifikatora prasības).

Aktuālajā profesiju standartā uzmanība tiek pievērsta vienkāršā ieraksta kārtošanai. Ceturtā līmeņa grāmatvedim jāprot strādāt gan divkāršajā, gan vienkāršā ieraksta sistēmā. Attiecīgi 2023./2024.s.g. ir pilnveidoti studiju kursi Grāmatvedības pamati, Finanšu grāmatvedība, Studiju prakse un Kvalifikācijas prakse saturs. Kā arī pārskatīti valsts pārbaudījuma jautājumi. Tāpat būtu iekļaujama informācija par atjaunojamo energoresursu uzskaiti. Starp vispārējām zināšanām un kompetencēm pie ekonomikas kursiem būtu nostiprināms saturs par aprites ekonomikas principiem un akcentējams saturs par ilgtspējas attīstību un “zaļo domāšanu” attīstības kontekstā (lekciju ietvaros par šīm tēmām tiek diskutēts). Ievads specialitātē un personības izaugsmes treniņa studiju kursa saturs papildināms ar: pašnovērtējuma mehānismiem, mācīšanās stratēģijām un laika resursu pārvaldību.

Starp profesionālajām prasmēm nostiprināta nepieciešamība pēc valsts valodas lietojuma, darba aizsardzības principu izmantošanas, sabiedrisko interešu aizsardzību. Iepriekšminētās prasmes studiju procesā jau tiek nostiprinātas.

SV mērķis ir palicis nemainīgs: nodrošināt kvalificētu, sociāli aktīvu un atbildīgu uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības un administrēšanas nozares speciālistu sagatavošanu, kuri spēj sekmīgi iekļauties darba tirgū un ir orientēti uz tālākizglītību”. Atbilstoši komercdarbības speciālista aktuālajai profesijas standarta redakcijai, tā pienākumi iekļauj: “Komerccdarbības speciālists piedalās, organizē un koordinē tirgvedības, tirdzniecības un pārdošanas procesos dažādās ražošanas un pakalpojumu nozarēs; analizē un novērtē organizācijas darbību, tās rezultātus; pārstāv organizāciju darījumos ar citām organizācijām un klientiem; sadarbojas ar klientiem; piedalās nepieciešamo resursu plānošanā, sagādē un produkcijas realizācijā; organizē un veic pārskatu un atskaišu sagatavošanu, prezentē organizācijas darbības rezultātus; koordinē darbinieku darbu, pilnveido savu profesionālo kvalifikāciju.” Savukārt, grāmatveža aktuālais profesijas standarts nosaka: “Grāmatvedis plāno, organizē un vada uzņēmuma, iestādes un/vai organizācijas (turpmāk tekstā uzņēmums) finansiālo operāciju pilnu uzskaiti, reģistrē un ieģrāmato uzņēmuma saimnieciskos darījumus, novērtē, veic nepieciešamos aprēķinus un sastāda finanšu un/vai gada pārskatu un nodrošina finanšu pārskatu lietotājus ar patiesu un pilnīgu informāciju par uzņēmuma mantu, saistībām un finansiālo stāvokli, saimnieciskās darbības rezultātiem”. Starp SV mērķi, komercdarbības speciālista un grāmatveža profesijas standartu iezīmējas kopīgas pazīmes: sasaiste ar uzņēmējdarbību. Arī vērtējot SP mērķi, tāpat kā studiju virziena mērķi un profesiju

standartā noteiktajam, iezīmējas koncentrēšanās uz kvalificētu, elastīgu, mūsdienīgu prasībām atbilstošu speciālistu. SP mērķis: “nodrošināt augsti kvalificētus, konkurētspējīgus, brīvus, atbildīgus un radošus uzņēmējdarbības (komercdarbības) speciālistus vai grāmatvežus atbilstoši ceturtā (EKI 5.) līmeņa attiecīgā profesijas standarta prasībām, kuri spēj sekmīgi iekļauties darba tirgū, strādāt mazajos, vidējos un citos uzņēmumos (uzņēmējdarbības (komercdarbības) speciālisti) vai uzņēmumos, iestādēs un sabiedriskajās organizācijās (grāmatveži) mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos un turpināt izglītošanos”.

SP programmas nosaukums ir īss, precīzs, viegli iegaumējams.

SP iegūstamās profesijas kods ir: 3339 20 (komercdarbības speciālists), 3313 01 (grāmatvedis (ceturtā līmeņa kvalifikācija)). Savukārt, SP kods ir 41 345. Atbilstoši MK noteikumiem Nr.322, kas pieņemti 2017.gada 13.jūnijā un ir spēkā esoši, Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju, norāda, ka SP kodā 41 apzīmē Pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību (ceturtā līmeņa profesionālā kvalifikācija (EKI 5.)) (MK noteikumos Nr.322 vēl nav veikti precizējumi, aizstājot “pirmā līmeņa” ar “īsā cikla”), kas īstenojama pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības ieguves. Studiju ilgumam pilna laika studijās jābūt divi līdz trīs gadi. Šo pašu noteikumu 2.pielikumā, kas pēdējoreiz atjaunoti 2021.gada 21.novembrī, norādīts, ka SP koda daļa “345” norāda uz atbilstību izglītības programmu grupai “Vadība un administrēšana”, kas saskan ar SV nosaukumā iekļauto. Savukārt, analizējot profesiju klasifikatorā, kas aktualizēts pēdējoreiz 2022.gada 8.aprīlī, tās atsevišķās grupas teikts: "Atsevišķās grupas "3339 Citur neklasificēti komercpakalpojumu jomas speciālisti" profesijas un atbilstoši pamatuzdevumi: – plānot, organizēt un kontrolēt procesus ražošanas un pakalpojumu nozarēs; sniegt konsultācijas par saimnieciskās darbības organizēšanu un rezultativitātes paaugstināšanu; piedalīties nepieciešamo resursu plānošanā, sagādē un produkcijas realizācijā; sagādāt informāciju par pārdodamajiem pakalpojumiem un iespējamo pircēju prasībām; sagatavot reklāmas kampaņu; pieskaņot reklāmas pasākumus sabiedriskajiem pasākumiem; pētīt reklāmas kampaņu efektivitāti; un: “Atsevišķās grupas "3313 Grāmatvedības speciālisti" profesijās nodarbinātie veic pilnu finanšu operāciju uzskaiti uzņēmumos un pārbauda dokumentu noformēšanas pareizību, seko bankas finanšu resursu stāvoklim, nodrošina valūtas darījumu grāmatvedības darbību, veic jebkura veida dokumentu norēķinus starptautiskā tirdzniecībā.” Uzskaitītīe pienākumi uzskatāmi par uzņēmējdarbību atbalstošiem, kas norāda SP sasaisti ar studiju virzienu.

1.3. Studiju programmas īstenošanas mērķis, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti

Kopš SP adreditācijas SP mērķi, sasniedzamie rezultāti un uzdevumi nav mainījušies un tie ir saskaņā ar 1.2. analizēto SV, profesiju klasifikatoru, profesijas standartu.

SP **mērķis** atbilst SP nosaukumam un plānotai iegūstamai kvalifikācijai un tas ir “nodrošināt augsti kvalificētus, konkurētspējīgus, brīvus, atbildīgus un radošus uzņēmējdarbības (komercdarbības) speciālistus vai grāmatvežus atbilstoši ceturtā (EKI 5.) līmeņa attiecīgā profesijas standarta prasībām, kuri spēj sekmīgi iekļauties darba tirgū, strādāt mazajos, vidējos un citos uzņēmumos (uzņēmējdarbības (komercdarbības) speciālisti) vai uzņēmumos, iestādēs un sabiedriskajās organizācijās (grāmatveži) mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos un turpināt izglītošanos”.

SP apakšprogrammas “Uzņēmējdarbības vadība” **sasniedzamie rezultāti** izriet no SP mērķa:

1. zina un izprot vispusīgus un uzņēmējdarbībai atbilstošus specializētus faktus, teorijas, likumsakarības un tehnoloģijas;
2. spēj, pamatojoties uz analītisku pieeju, veikt praktiskus uzdevumus komercdarbības speciālista profesijā, nepieciešamības gadījumā pārrunājot un argumentēti apspriežot tos ar kolēģiem, klientiem un vadītājiem, izmantojot radošas problēmu risināšanas prasmes, veicot vai pārbaudot tādas darba aktivitātes, kurās iespējamas neprognozējamas izmaiņas;
3. spēj strādāt individuāli un komandā, plānojot un organizējot, kā arī izvērtējot un pilnveidojot savu un citu darbu, lai veiktu konkrētus uzdevumus komercdarbības speciālista profesijā;
4. spēj patstāvīgi turpināt izglītošanos, pilnveidojot kompetences;
5. spēj formulēt, izklāstīt un analizēt praktiskas problēmas komercdarbības speciālista profesijā, izvēloties un izmantojot dažāda veida informāciju to risināšanā;
6. spēj piedalīties uzņēmējdarbības attīstībā, parādot izpratni par komercdarbības speciālista profesijas vietu tautsaimniecībā (uzņēmējdarbībā) un sociāli.

SP apakšprogrammas “Grāmatvedība” **sasniedzamie rezultāti** izriet no SP mērķa:

1. zina un izprot vispusīgus uzņēmējdarbībai un grāmatvedībai atbilstošus specializētus faktus, teorijas, likumsakarības un tehnoloģijas;
2. spēj, pamatojoties uz analītisku pieeju, veikt praktiskus uzdevumus grāmatveža profesijā, nepieciešamības gadījumā pārrunājot un argumentēti apspriežot tos ar kolēģiem, klientiem un vadītājiem, izmantojot radošas problēmu risināšanas prasmes, veicot vai pārbaudot tādas darba aktivitātes, kurās iespējamas neprognozējamas izmaiņas;
3. spēj strādāt individuāli un komandā, plānojot, organizējot, izvērtējot un pilnveidojot savu un citu darbu, lai veiktu konkrētus uzdevumus grāmatveža profesijā;

4. spēj patstāvīgi turpināt izglītošanos, pilnveidojot kompetences;
5. spēj formulēt, izklāstīt un analizēt praktiskas problēmas grāmatveža profesijā, izvēloties un izmantojot dažāda veida informāciju to risināšanā;
6. spēj piedalīties uzņēmējdarbības, publiskās pārvaldes un sabiedrisko organizāciju attīstībā, parādot izpratni par grāmatveža profesijas vietu tautsaimniecībā (uzņēmējdarbībā), publiskajā pārvaldē, sabiedriskajās organizācijās un sociāli.

SP ir šādi **uzdevumi**:

- Nodrošināt tādu studiju procesa norisi, kas studējošajiem sniegtu iespējas apgūt profesijā nepieciešamās zināšanas, prasmes, iemaņas un vērtības (attieksmes) atbilstoši valsts izglītības standarta, uzņēmējdarbības (komercdarbības) speciālista vai grāmatveža profesijas standarta, attiecīgo normatīvo aktu prasībām, Eiropas augstākās izglītības telpas (ESG 2015) un ANO programmā „Atbildīga menedžmenta principi izglītībā” (Principles of Responsible Management Education) vadlīnijām;
- Sekmēt studējošo konkurētspēju darba tirgū atbilstoši darba tirgus prasībām mainīgajos sociālekonomiskajos apstākļos un sabiedrības vajadzībām;
- Nodrošināt studiju kvalitāti, piesaistot kvalificētus docētājus un studiju procesā izmantojot mūsdienīgu metodisko, zinātnisko un materiāli tehnisko nodrošinājumu, kā arī informācijas tehnoloģijas;
- Attīstīt studējošo pētnieciskās spējas, prasmi patstāvīgi risināt problēmas, integrējot jaunākās pētnieciskās atziņas studiju procesā un sekmējot studējošo iesaistīšanos praktisku un zinātnisku problēmu risināšanā;
- Veicināt studējošo iesaistīšanos profesionālās pilnveides un tālākizglītības procesos, kā arī radīt motivāciju kvalifikācijas līmeņa paaugstināšanai;
- Veidot pozitīvu, uzņēmīgu un aktīvu vērtīborientāciju, sociālo atbildību un lietišķas un daudzpusīgas komunikatīvas prasmes;
- Veicināt sadarbību ar Latvijas un citu valstu augstākās izglītības iestādēm nolūkā pilnveidot studiju procesu, SP un tās īstenošanas pilnveidi;
- Veidot sadarbību ar darba devējiem uzņēmējdarbības un grāmatvedības jomā.

1.4. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma raksturojums un lietderības novērtējums

SP tiek realizēta četros veidos un formās: pilna laika klātie, nepilna laika klātie, nepilna laika neklātie un nepilna laika neklātie (tālmācība). Pilna laika klātienē SP realizācijas ilgums ir 2

akadēmiskie gadi, pārējos veidos un formās: 2 gadi un 6 mēn. Visās formās realizācijas valoda latviešu (skat. 1.1. tabulu)

1.1.tabula

SP īstenošanas formas, apjoms, ilgums un norises vieta

Nr.	Veids un forma	Apjoms	Ilgums	Valoda	Norises vieta, laiks
1	Pilna laika klātieciene	80	2 gadi	LV	Rīga, Skolas iela 22; otrdiena-piektdiena: 10:00-17:00
2	Nepilna laika klātieciene	80	2 gadi un 6 mēneši	LV	E-vidē; otrdiena-piektdiena: 18:15-21:30.
3	Nepilna laika neklātieciene	80	2 gadi un 6 mēneši	LV	Rīga, Skolas iela 22; sestdiena: 9:00-17:00.
4	Nepilna laika neklātieciene (tālmācība)	80	2 gadi un 6 mēneši	LV	E-vidē; studenta brīvi izvēlētos laikos: pirmdiena-svētdiena: 00:00-24:00.

SP programmā vadošā studiju forma pēdējos četros gados (abās apakšprogrammās), t.sk. arī 2023./2024.s.g. bijusi nepilna laika neklātiecienu studijas. Pārmaiņas sāka norisināties ar 2021.gadu, kad Covid-19 pandēmijas laikā ir mainījušies ieradumi un studenti devuši priekšroku mācībām e-vidē. Laika gaitā daļa pilna laika studentu maina studiju formu uz nepilna laika studijām, lai studijas varētu apvienot ar darba gaitām, kas nodrošina stabilu studējošo skaitu nepilna laika klātiecienu un neklātiecienu studiju formās (skat. 1.2.tabulu). Raugoties tabulu 1.2. redzams, ka neliels studējošo skaits ir pilna laika studijās, bet tikai puse no dienas studentiem, kas pamatā studē pēc individuālā plāna. Studējošo skaita un īpatsvara analīze veikta par 2019./2020.g.-2023./2024.s.g.

1.2.tabula

Studējošo kopējais skaits 2019./2020.g.-2023./2024.s.g.

Studiju gads	Kopējais studējošo skaits programmā			Kopā	Studējošo īpatsvars studiju formā			Studējošo īpatsvars no kopēja studentu skaita AK			Kopā
	Pilna laika klātieciene	Nepilna laika klātieciene	Nepilna laika neklātieciene		Pilna laika klātieciene	Nepilna laika klātieciene	Nepilna laika neklātieciene	Pilna laika klātieciene	Nepilna laika klātieciene	Nepilna laika neklātieciene	
2019./2020.	1	46	53	100	1%	46%	53%	0,2%	7,6%	8,8%	16,6%
2020./2021.	7	44	54	105	6,7%	41,9%	51,4%	1,2%	7,7%	9,5%	18,5%
2021./2022.	8	37	79	124	6,5%	29,8%	11,8%	1,2%	5,5%	11,8%	18,5%
2022./2023.	8	44	80	132	6,1%	33,3%	60,6%	1,3%	7%	12,8%	21,1%
2023./2024.	6	32	79	117	5,1%	27,4%	67,5%	1%	5,5%	13,5%	20%

Savukārt, uzņemto studentu skaita un īpatsvara analīze 2019./2020.g.-2023./2024.s.g. aplūkojama 1.3. tabulā. Uzņemto studentu skaits pēdējos divos gados ir krities, bet nav mazāks kā

2019./2020.s.g. Laika periodā no 2021.g.-2023.g. studējošo skaits pieauga, galvenokārt, saistībā ar likumdošanas izmaiņām, kas noteica, ka ārpalpojumu grāmatvežiem jālicencējas un viens no licences saņemšanas kritērijiem bija augstākā izglītība nozarē. Attiecīgi šajos gados, bija vērojams īslaicīgs studējošo pieaugums apakšprogrammā “Grāmatvedība”. Attiecīgi studējošo skaita kritums bija iepriekš paredzams un gaidāms.

Bet kopumā studējošie novērtē plašo studiju formu klāstu, priekšroku dodot nepilna laika neklātienes studijām, kas saistīts ar jau iepriekš analizēto: studijas e-vidē veicina studiju pieejamību no ikvienas vietas pasaulē, kā arī sniedz iespēju apvienot darbu, ģimeni un studijas.

1.3.tabula

Uzņemto studentu skaits 2019./2020.g.-2023./2024.s.g.

Studiju gads	Uzņemto studējošo skaits				Kopā	Uzņemto studējošo īpatsvars studiju formā			Uzņemto studējošo īpatsvars no kopēja skaita			
	Pilna laika klātie	Nepilna laika klātie	Nepilna laika neklātie	Kopā		Pilna laika klātie	Nepilna laika klātie	Nepilna laika neklātie	Pilna laika klātie	Nepilna laika klātie	Nepilna laika neklātie	Kopā
2019./2020	-	8	22	30	-	26,7%	73,3%	-	3,4%	9,3%	12,7%	
2020./2021	6	15	25	46	13%	32,6%	54,3%	2,6%	6,4%	10,7%	19,7%	
2021./2022	5	15	42	62	8,1%	24,2%	67,7%	1,4%	4,3%	12%	17,8%	
2022./2023	1	22	34	57	1,8%	38,6%	59,6%	0,4%	7,8%	12,1%	20,2%	
2023./2024	3	8	27	38	7,9%	21,1%	71,1%	1,3%	3,5%	11,7%	16,5%	

1.5. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību

Studiju procesā studējošajiem ir divas prakses: 4. un 5. studiju semestrī. Pēc prakses gaitu noslēgšanās, prakses devēji sniedz savu novērtējumu, gan par studējošā prasmju, zināšanu līmeni, gan sniedz SP novērtējumu un veic nākotnē vajadzīgo prasmju prognozes.

Bez personīgo īpašību uzskaitījuma, prakses devēji uzsver AK praktikantu teorētisko zināšanu līmeni komercdarbības speciālista un grāmatveža jomā. Tāpat tiek atzīmēta spēja noteikt prioritātes, pielāgošanās spēja, analītiskās prasmes un digitālās prasmes. Analītiskās prasmes un digitālās prasmes studiju procesā tiek attīstītas mērķtiecīgi. Digitālās prasmes tiek veicinātas ne tikai studiju kursā “Lietišķā informātika”, bet arī izvirzot darbu noformēšanas prasības visos studijuursos, organizējot materiālu izvietošanu Moodle vidē, apgūstot PayTrack grāmatvedības

programmu, organizējot vieslekcijas programmatūru jomā. Savukārt, analītiskās prasmes īpaši tiek pilnveidotas studiju kursā “Statistikas pamati” un studijuursos “Studiju prakse”, “Kvalifikācijas prakse”, sniedzot padziļinātas konsultācijas secinājumu, priekšlikumu izstrādē, definēšanā.

Starp pilnveidojamām prasmēm minētas kritiskā domāšana, nereti arī atskaišu sagatavošana. Prakses devēji kopumā atzīmē, ka būtu gatavi studējošo pieņemt darbā.

Darba devēji starp nākotnes pieprasītākajiem speciālistiem atzīmē finanšu speciālistus, kas sakrīt ar Nodarbinātības Valsts aģentūras veikto pētījumu par pieprasītākajām profesijām tuvākos 10 gados. Prakses devēji atzīmē, ka uzņēmējdarbības jomā nākotnē būs nepieciešami speciālisti ar spēju pielāgoties, attīstītām digitālajām prasmēm. Lai studējošie nostabilizētu digitālās prasmes, jāveicina konsultāciju popularitāte, piemēram, e-grāmatvedības studiju kursā.

Gan no iepriekšējā studiju gadā veiktās AK absolventu aptaujas, gan prakšu devēju atsauksmēm studiju un kvalifikācijas prakšu laikā 2023./2024.s.g., darba devēji atzīst, ka AK studenti ir sagatavoti darba tirgum un ir nepieciešama tikai neliela apmācība, lai jaunais speciālists spētu strādāt patstāvīgi.

1.6. Informācija par absolventu skaitu studiju programmā un studējošo atbirumu

Informācija un analīze par SP studējošo skaitu, eksmatrikulēto skaita izmaiņām 1.5.,1.6. tabulā. Jau ilgstoši, SP abām apakšprogrammām pieprasītākā ir nepilna laika neklātienes studiju formā, kas skaidrojams ar aspektu, ka vairums studējošo ir jau strādājošie, kā rezultātā nepieciešams apvienot darbu ar mācībām. Kā arī, studenti, kuri uzsāk darba gaitas studiju procesā, bieži vien pieņem lēmumu, piemēram, no nepilna laika klātienes studijām sestdienās, pāriet uz nepilna laika neklātieni, lai varētu darbu un ģimenes dzīvi apvienot ar studijām. Tāpat daļa studējošo dzīvo ārvalstīs vai ārpus galvaspilsētas, kā rezultātā studijas e-vidē atvieglo nokļūšanu uz studijām, samazina mācību izmaksas (nav ceļa izdevumi). Ziemas uzņemšanas studējošo skaits ir neliels un nestabils, kā rezultātā pagaidām nav iespēja izprast cēloņus, bet būtu pastiprināti izvērtējamas attiecīgo grupu sniegtās atsauksmes (ja studējošais iesaistās novērtēšanā). Risku rada aspekts, ka grupas ir nelielas un neveidojas piederības sajūta, tāpat studējošie ir darba attiecībās, kas nereti studijas novirza tālākās prioritātēs.

Darba devēju reitingā AK ir TOP 5, kas var sekmēt, ka sadarbības partneri saviem darbiniekiem rekomendē studijas AK (AK izstrādāta atlaižu sistēma sadarbības partneriem).

Savukārt, 1.6. tabulā aplūkojams absolventu skaits pēdējos 5 gados. Kopumā absolventu skaits svārstās ap 20 absolventiem gadā, tomēr, vērtējot pret studējošo skaitu, absolventu skaits procentuāli krītas, kas būtu vērtējams kontekstā ar eksmatrikulētajiem studentiem bez diploma un

akadēmiskajā atvaļinājumā esošiem studentiem. Kā viens no krituma iemesliem varētu būt, ka pēdējo 3 gadu studentu plūsmu ir ietekmējuši strādājošie grāmatveži, kuri uzsāka studijas, lai būtu iespēja sniegt ārpakalpojuma grāmatvedības pakalpojumus (attiecīgi prioritāte ir bijusi darbs nevis studijas).

1.4.tabula

Eksmatrikulēto studentu bez diploma izmaiņas “SP no 2019./2020.s.g. līdz 2023./2024.s.g.

Studiju gads	Eksmatrikulētie bez diploma			Kopā	Eksmatrikulēto īpatsvars pēc studiju formas		
	Pilna laika klātiene	Nepilna laika klātiene	Nepilna laika neklātiene		Pilna laika klātiene	Nepilna laika klātiene	Nepilna laika neklātiene
2019./2020.	-	5	7	12	-	41,7%	58,3%
2020./2021.	1	10	11	22	4,5%	45,5%	50%
2021./2022.	2	11	15	28	7,1%	39,3%	53,6%
2022./2023.	2	12	12	26	7,7%	46,2%	46,2%
2023./2024.	1	15	22	38	2,6%	39,5%	57,9%

1.5.tabula

Absolventu skaita un īpatsvara izmaiņas SP no 2019./2020.s.g. līdz 2023./2024.s.g.

Studiju gads	Absolventu skaits			Kopā	Absolventu īpatsvars studiju formā		
	Pilna laika klātiene	Nepilna laika klātiene	Nepilna laika neklātiene		Pilna laika klātiene	Nepilna laika klātiene	Nepilna laika neklātiene
2019./2020.	-	16	4	20	-	80%	20%
2020./2021.	-	12	5	17	-	70,6%	29,4%
2021./2022.	2	5	12	19	10,5%	26,3%	63,2%
2022./2023.	2	5	16	23	8,7%	21,7%	69,6%
2023./2024.	1	4	13	18	5,6%	22,2%	72,2%

2023./2024.s.g. absolventi (vairums) studijas uzsāka 2021./2022.s.g. Attiecīgi, izvērtējot 2021./2022.s.g. uzņemto skaitu un 2023./2024.s.g. absolvējušo skaitu, secināms, ka no uzņemtajiem atstāj studijas 70% studentu, kas ir augsts rādītājs un nepieciešams izpētīt padziļināti iemeslus, piemēram, veidojot “Exit” pārrunas un veidojot studējošo noturēšanas programmu. Eksmatrikulēto studentu skaits bez diploma aplūkojams 1.5. tabulā.

2. STUDIJU SATURS UN ĪSTENOŠANA

MK noteikumi Nr. 305 “Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu” nosaka, ka īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmā studiju kursiem vispārīgo zināšanu iegūšanai jā sastāda ne mazāk kā 20 KP (30 ECTS)- SP studiju kursu apjoms vispārīgo zināšanu iegūšanai ir 20 KP (30 ECTS) un izpilda MK noteikumu prasības. Savukārt nozares studiju kursiem, kas iekļauj arī izvēles kursus, apjomam jābūt ne mazākam par 36 KP (54 ECTS). SP ietvaros nozares kursi sastāda nepieciešamo apjomu un ir 36 KP (54 ECTS). Vienlaikus MK noteikumi Nr.305 paredz, ka studiju kursu apjoms nedrīkst pārsniegt 75% - arī šis kritērijs tiek izpildīts: SP programmas studiju kursu īpatsvars programmā ir 70%.

Atbilstoši MK noteikumiem, prakses apjoms nedrīkst būt mazāk par 16 KP (24 ECTS). Ņemot vērā, ka SP ietvaros ir divas prakses: studiju un kvalifikācijas, kritērijs tiek izpildīts, jo prakses apjoms ir 16 KP (24 ECTS), kas saskan ar MK noteikumu prasībām.

Kvalifikācijas darba apjomam, saskaņā ar MK noteikumiem Nr.305, jābūt ne mazāk kā 12KP, bet ne vairāk kā 10% no kopējā SP apjoma. Minētie kritēriji SP tiek ievēroti un kvalifikācijas darba apjoms ir 8 KP (12 ECTS), kas sastāda 10% no kopējā programmas apjoma.

2.1.tabula

SP sastāvs

Studiju kursi	Vispārīgo zināšanu	20 KP	30 KP	25%
	Nozares	32 KP	48 KP	40%
	Izvēles	4 KP	6 KP	5%
Prakse ārpus izglītības iestādes	Studiju prakse	8 KP	12 KP	10%
	Kvalifikācijas prakse	8 KP	12 KP	10%
Kvalifikācijas darbs		8 KP	12 KP	10%
KOPĀ		80 KP	120 KP	100%

Tā kā AK nodrošina īsā cikla profesionālo augstāko izglītību, lai uzsāktu studijas SP reflektantam ir jābūt pabeigtai vidējai izglītībai. Uzņemšana notiek bez iestājpārbaudījumiem un uzņemšanai šajā studiju programmā nav noteiktas nekādas papildu prasības.

Pārskata periodā tika uzturēta studiju procesa aktīvā sadarbība ar darba tirgu, tās nozarēm, industrijas pārstāvjiem, darba devējiem. SP ietvaros pastāvīgi tiek sekots līdzi nozares attīstības tendencēm. Idejas un padomus studiju procesa uzlabošanai sniedz darba devēji un profesionālās organizācijas.

SP saturs kopš pēdējās akreditācijas nav mainīts (izņemot studiju kursu aktualizāciju; prakšu programmu, valsts pārbaudījumu tēmu, valsts pārbaudījumu teorijas jautājumu aktualizēšanu apakšprogrammā “Grāmatvedība”).

2.2. Studiju programmas atbilstība valsts profesionālās augstākās izglītības standartam

Papildus 2.1.tabulā veiktajai analīzei, 2.2.tabulā papildus tiek aplūkoti MK noteikumu Nr.305 kritēriji par studiju kursu īstenošanu praktiski (vismaz 30% apjomā) un uzņēmējdarbības profesionālo kompetenču veidošanu.

Starp praktiski īstenojamajiem studiju kursiem ietilpst studiju prakse 8 KP (12 ECTS), kvalifikācijas prakse 8 KP(12 ECTS), kvalifikācijas darbs 8 KP(12 ECTS), kā arī B daļas studiju kursi, atbilstoši studiju kursu aprakstiem, tie daļēji tiek īstenoti praktiski. Balstoties uz iepriekšminēto, ne mazāk kā 30% studiju satura tiek īstenoti praktiski, izpildot valsts standarta prasības.

SP iekļauti sekojoši studiju kursi, uzņēmējdarbības kompetenču veidošanai: Vadībinību pamati 2KP (3 ECTS), Grāmatvedības pamati 2KP (3 ECTS), Tirgzinības 2KP (3 ECTS), Ekonomikas pamati 2KP (3 ECTS), Organizāciju psiholoģija 2KP (3 ECTS), Korporatīvā kultūra 2KP (3 ECTS) u.c., kas norāda, ka kopējais uzņēmējdarbības kompetences veidojošo studiju kursu īpatsvars pārsniedz valsts standartā noteikto minimumu 6KP.

SP apjoms ir 80KP (120 ECTS), kas atbilst Augstskolu likuma tiesību normām.

2.2.tabula

Studiju programmas atbilstība Valsts izglītības standarta prasībām

Standarta prasības	Atbilstība
SP apjoms ir no 120 līdz 180 KP	Atbilst 80 KP (120 ECTS)*
Studiju kursi – kopējais apjoms – ne mazāk kā 84 KP, bet nepārsniedzot 75 % no programmas kopējā apjoma	Atbilst (70 %)*
Studiju kursi vispārīgo zināšanu iegūšanai (humanitārās zinātnes, sociālās zinātnes, dabaszinātnes, tehniskās zinātnes un informācijas tehnoloģijas) – min. 30 KP	Atbilst 20KP (30ECTS)*
Nozares mācību kursi (obligātie mācību kursi, izvēles mācību kursi un konkrētās profesijas mācību kursi) – min. 54 KP	Atbilst 36KP (54ECTS)*
Prakse – min. 24 KP	Atbilst 16KP (24 ECTS)*
Kvalifikācijas darbs – min. 12 kredītpunkti, bet nepārsniedzot 10 % no programmas kopējā apjoma	Atbilst 8KP (12 ECTS, 10%)*
Studiju procesā ne mazāk kā 30% no studiju kursu apjoma īsteno praktiski	Atbilst
Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju kursu obligātajā saturā iekļauj moduli uzņēmējdarbības profesionālo kompetenču veidošanai	Atbilst

*Atbilstības detalizētu skaidrojumu skatīt 2.1.tabulā

2023./2024.s.g. jāvērs uzmanība, ka MK noteikumi Nr.141 Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu ar 2023.gada jūniju zaudējuši spēku un tā vietā stājušies spēkā MK noteikumi Nr.305 Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu, kas paredz īsā cikla programmas minimālo apjomu 120 KP. Tomēr jāatzīmē, ka MK noteikumos minēto kredītpunktu apjoms minēts pēc ECTS sistēmas, kas nozīmē, ka SP apjoms ir pietiekams, bet būs nepieciešams 2024./2025.s.g. ieviest pārskatīto programmu saturu, ar kuru tika mainīti 3 KP studiju kursi, mainot to apjomu līdz veseliem kredītpunktiem, pēc ECTS sistēmas.

2.3. Studiju programmas plāns

Kopš 2021.gada janvāra nepilna laika studijās apakšprogrammā “Uzņēmējdarbības vadība” studentu uzņemšana notiek divas reizes gadā: vasarā un ziemā, padarot studijas pieejamākas. 2.3. 2.4., 2.5. tabulā ir aplūkojams 2023. gada 31. augusta Padomes sēdē apstiprinātais studiju programmas plāns pilna un nepilna laika studijām ar tajos veiktajām izmaiņām.

2.3.tabula

SP apakšprogrammai “Uzņēmējdarbības vadība” plāns nepilna laika klātienē un neklātienē studijām, *ziemas uzņemšana.*

Kursa nosaukums	Mācībspēka vārds, uzvārds	KP	ECTS	Pārbaudes veids	Plānojums									
					1.kurss	2. kurss	3. kurss							
					Semestris/ KP									
1	2	3	4	5										
A daļa (Vispārizglītojošie studiju kursi)		20	30	30	8	7	5	2	0					
Tiesību pamati	Aija Leitāne	3	4,5	E			3							
Socioloģija	Imants Ļaviņš	2	3	E		2								
Statistikas pamati	Aldis Bulis	2	3	E		2								
Publiskā pārvalde	Ilze Bule	2	3	E				2						
Darba, vides un civilā aizsardzība	Mārtiņš Pužuls	2	3	E			2							
Profesionālā latviešu valoda	Inga Milēviča	2	3	E	2									
Profesionālā svešvaloda	Dita Štefenhagena	3	4,5	E		3								
Augstākā matemātika	Iveta Neilande	2	3	E	2									
Tirgzinības	Ilze Krūmiņa	2	3	E	2									
B daļa (Nozares studiju kursi)		32	48		8	6	4	4	0					
Ievads specialitātē un personības izaugsmes treniņš	Sandra Tetere, Ērika Gromule	2	3	E	2									
Lietišķā informātika	Anita Stivriņa	2	3	E			2							
Grāmatvedības pamati	Ilze Bule	4	6	E	4									
Uzņēmējdarbības organizēšana un plānošana	Rolands Lārmanis	2	3	E			2							
Vadības grāmatvedība	Inta Grīnberga	2	3	E				2						
Mikroekonomika	Ruta Grosberga	2	3	E	2									
Makroekonomika	Ruta Grosberga	2	3	E		2								
Personāla vadība un ētika	Agita Miķelsone	4	6	E		4								
Projektu vadība	Kaspars Šteinbergs	2	3	E				2						

Apakšprogrammas "Uzņēmējdarbības vadība" studiju kursi									
Vadībzinību pamati	Kaspars Šteinbergs	2	3	E	2				
Kvalitātes vadība	Tatjana Kuļikova	2	3	E			2		
Loģistikas pamati	Kaspars Šteinbergs	2	3	E		2			
E-komercija	Edgars Čerkovskis	2	3	E			2		
Jaunu ideju radīšana	Vita Brakovska	2	3	E				2	
C daļa (Izvēles studiju kursi)		4	6		0	0	0	4	0
Prakse un kvalifikācijas darbs		24	36		0	0	0	8	16
Studiju prakse	Sandra Tetere	8	12	AI				8	
Kvalifikācijas prakse	Sandra Tetere	8	12	AI					8
Kvalifikācijas darbs	Sandra Tetere	8	12	AI					8
Kopā:		80	120		16	16	16	16	16

2.2.tabulā atspoguļots kopējais studiju plāns, t.sk. apakšprogrammā "Grāmatvedība" vasaras uzņemšanai:

2.4.tabula

SP plāns nepilna laika klātienēs un neklātienēs studijām, vasaras uzņemšana.

Kursa nosaukums	Mācībspēka vārds, uzvārds	KP	ECTS	Pārbaudes veids	Plānojums				
					1.kurss	2. kurss	3. kurss		
					Semestris/ KP				
					1	2	3	4	5
A daļa (Vispārizglītojošie studiju kursi)		20	30	30	10	6	4	0	0
Tiesību pamati	Aija Leitāne	3	4,5	E	3				
Socioloģija	Imants Ļaviņš	2	3	E	2				
Statistikas pamati	Aldis Bulis	2	3	E			2		
Publiskā pārvalde	Ilze Bule	2	3	E			2		
Darba, vides un civilā aizsardzība	Mārtiņš Pužuls	2	3	E	2				
Profesionālā latviešu valoda	Inga Milēviča	2	3	E		2			
Profesionālā svešvaloda	Dita Štefenhagena	3	4,5	E	3				
Augstākā matemātika	Iveta Neilande	2	3	E		2			
Tirgzinības	Ilze Krūmiņa	2	3	E		2			
B daļa (Nozares studiju kursi)		32	48		6	6	8	2	0
Ievads specialitātē un personības izaugsmes treniņš	Sandra Tetere, Ērika Gromule	2	3	E	2				
Lietišķā informātika	Anita Stivriņa	2	3	E			2		
Grāmatvedības pamati	Ilze Bule	4	6	E		4			
Uzņēmējdarbības organizēšana un plānošana	Rolands Lārmanis	2	3	E				2	
Vadības grāmatvedība	Inta Grīnberga	2	3	E			2		
Mikroekonomika	Ruta Grosberga	2	3	E		2			
Makroekonomika	Ruta Grosberga	2	3	E			2		
Personāla vadība un ētika	Agita Miķelsone	4	6	E	4				
Projektu vadība	Kaspars Šteinbergs	2	3	E			2		
Apakšprogrammas "Uzņēmējdarbības vadība" studiju kursi									
Vadībzinību pamati	Kaspars Šteinbergs	2	3	E		2			
Kvalitātes vadība	Tatjana Kuļikova	2	3	E		2			
Loģistikas pamati	Tatjana Kuļikova	2	3	E			2		
E-komercija	Edgars Čerkovskis	2	3	E				2	

Jaunu ideju radīšana	Vita Brakovska	2	3	E			2		
Apakšprogrammas "Grāmatvedība" studiju kursi									
Finanšu grāmatvedība	Līga Alberliņa	4	6	E		4			
Revīzija un audits	Inta Grīnberga	2	3	E				2	
E-grāmatvedība	Ilga Lipšāne	2	3	E			2		
Finanses un kredīts	Inta Grīnberga	2	3	E			2		
C daļa (Izvēles studiju kursi)		4	6		0	0	0	4	0
Prakse un kvalifikācijas darbs		24	36		0	0	0	8	16
Studiju prakse	Ilze Bule, Sandra Tetere	8	12	AI				8	
Kvalifikācijas prakse	Ilze Bule, Sandra Tetere	8	12	AI					8
Kvalifikācijas darbs	Sandra Tetere	8	12	AI					8
Kopā:		80	120		16	16	16	16	16

Savukārt, pilna laika studijās studiju plāns studiju kursu kontekstā palicis nemainīgs, skat. 2.3.tabulu. Izmaiņas ir notikušas mācībspēku sastāvā.

2.5.tabula

SP studiju plāns pilna laika studijām

Kursa nosaukums	Mācībspēka vārds, uzvārds	KP	ECTS	Pārbaudes veids	Plānojums				
					1.kurss		2. kurss		
					Semestris/ KP				
				1	2	3	4		
A daļa (Vispārīzglītojošie studiju kursi)		20	30		10	6	4	0	
Tiesību pamati	Aija Leitāne	3	4,5	E	3				
Socioloģija	Imants Ļaviņš	2	3	E	2				
Statistikas pamati	Aldis Bulis	2	3	E			2		
Publiskā pārvalde	Ilze Bule	2	3	E			2		
Darba, vides un civilā aizsardzība	Mārtiņš Pužuls	2	3	E	2				
Profesionālā latviešu valoda	Inga Milēviča	2	3	E		2			
Profesionālā svešvaloda	Dita Štefēnhagena	3	4,5	E	3				
Augstākā matemātika	Iveta Neilande	2	3	E		2			
Tirgzinības	Ilze Krūmiņa	2	3	E		2			
B daļa (Nozares studiju kursi)		32	48					4	
Ievads specialitātē un personības izaugsmes treniņš	Sandra Tetere, Ērika Gromule	2	3	E	2				
Lietišķā informātika	Anita Stivriņa	2	3	E			2		
Grāmatvedības pamati	Ilze Bule	4	6	E		4			
Uzņēmējdarbības organizēšana un plānošana	Rolands Lārmanis	2	3	E				2	
Vadības grāmatvedība	Inta Grīnberga	2	3	E			2		
Mikroekonomika	Ruta Grosberga	2	3	E	2				
Makroekonomika	Ruta Grosberga	2	3	E		2			
Personāla vadība un ētika	Agita Miķelsone	4	6	E	4				
Projektu vadība	Kaspars Šteinbergs	2	3	E		2			
Apakšprogrammas "Uzņēmējdarbības vadība" studiju kursi									
Vadībzinību pamati	Kaspars Šteinbergs	2	3	E	2				
Kvalitātes vadība	Tatjana Kuļikova	2	3	E		2			

Loģistikas pamati	Tatjana Kuļikova	2	3	E		2		
E-komercija	Edgars Čerkovskis	2	3	E				2
Jaunu ideju radīšana	Vita Brakovska	2	3	E		2		
Apakšprogrammas “Grāmatvedība” studiju kursi								
Vadībzinību pamati	Kaspars Šteinbergs	2	3	E		4		
Kvalitātes vadība	Tatjana Kuļikova	2	3	E				2
Loģistikas pamati	Tatjana Kuļikova	2	3	E		2		
E-komercija	Edgars Čerkovskis	2	3	E	2			
Jaunu ideju radīšana	Vita Brakovska	2	3	E			4	
C daļa (Izvēles studiju kursi)		2	3		0	0	2	0
Prakse un kvalifikācijas darbs		24	36		0	0	8	16
Studiju prakse	Ilze Bule, Sandra Tetere	8	12	AI			8	
Kvalifikācijas prakse	Ilze Bule, Sandra Tetere	8	12	AI				8
Kvalifikācijas darbs	Sandra Tetere	8	12	AI				8
Kopā:		80	120		20	20	20	20

E – eksāmens, AI – aizstāvēšana

2.2. Studiju programmas atbilstība profesijas standartam

Komercedarbības speciālista profesijas standarts pēdējo reizi aktualizēts un saskaņots profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes sēdē 2020.gada 10.jūnijā- pirms SP akreditācijas. Savukārt grāmatvedības (4.PKL, 5.LKI) atjaunots pēc akreditācijas- 2022.gada 9.februārī. Jaunajā grāmatvedības standartā ir notikusi atteikšanās no sadaļas “Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas”, kurā tika uzskaitīti konkrēti studiju kursi, kuri būtu realizējami, tādējādi paverot iespējas SP ieviest arī jaunus studiju kursus, atbilstoši darba tirgus tendencēm (bet ievērojot Valsts standarta prasības un profesijas klasifikatora prasības).

Grāmatveža pamatuzdevumu definējums pietuvināts aktuālajai Grāmatvedības likuma versijai, saglabājot iepriekšējā profesiju standarta būtību. Notikusi atteikšanās no frāzes “Grāmatvedis strādā uzņēmumos vai kā pašnodarbinātais, vai individuālais komersants”, kas saistīts ar ārpakalpojumu grāmatvežu licencēšanu un nav saistīts ar nepieciešamajām izglītības procesā iegūstamajām zināšanām, prasmēm un iemaņām.

Jaunajā profesiju standarta versijā uzdevumu un pienākumu saraksts veidots vispārīgāks, veidojot pienākumus un uzdevumus pēc bilances posteņiem, nodrošinot, ka grāmatvedis ir bilancētspējīgs un spējīgs sagatavot gada pārskatu. Arī iepriekšējais standarts bija vērsts uz bilancētspējīgu grāmatvežu sagatavošanu.

Aktualizētajā profesiju standartā uzmanība tiek pievērsta vienkāršā ieraksta kārtošanai. Attiecīgi tēma pastiprināti iekļauta studiju kursā “Grāmatvedības pamati”, kā arī jautājums iekļauts Valsts pārbaudījuma tēmās. Ceturtā līmeņa grāmatvedim jāprot strādāt gan divkāršajā, gan vienkāršajā

ieraksta sistēmā. Izmaiņas veiktas arī studijuursos: Finanšu grāmatvedība, Studiju prakse un/vai Kvalifikācijas prakse saturā. Tāpat ekonomikas studijuursos tiek runāts par atjaunojamo energoresursu uzskaiti. Starp vispārējām zināšanām un kompetencēm pie ekonomikas kursiem būtu iekļauts saturs par aprites ekonomikas principiem un akcentējams saturs par ilgtspējas attīstību un “zaļo domāšanu” attīstības kontekstā. Ievads specialitātē un personības izaugsmes treniņa studiju kursa saturs papildināts ar: pašnovērtējuma mehānismiem, mācīšanās stratēģijām un laika resursu pārvaldību, kā arī studentiem piedāvāts C daļas kurss: “Supervīzija” (2KP).

Starp profesionālajām prasmēm nostiprināta nepieciešamība pēc valsts valodas lietojuma, darba aizsardzības principu izmantošanas, sabiedrisko interešu aizsardzību. Iepriekšminētās prasmes studiju procesā jau tiek nostiprinātas.

2.3. Studiju programmā notikušās vieslekcijas

2023./2024.s.g. SP studentiem bijusi iespēja iesaistīties 17 tēmu vieslekcijās, kopumā 62 akadēmiskās stundas, t.sk. 10 vieslekcijas (20 akadēmiskās stundas) notika angļu valodā. Metodiskās komisijas sēdēs mācībspēki vienojušies par iepriekšējā akadēmiskajā gadā iesāktās prakses (resursu angļu valodā biežāku izmantošanu) turpināšanu, grāmatvedības un CRM programmatūras demonstrāciju vieslekcijās. Caurviju prasmju nodrošināšanai vieslekciju klāsts veidots dažāds: gan sniedzot iespēju pilnveidot digitālās prasmes, gan sociālās, gan komunikāciju prasmes, kā arī cita veida zināšanas un prasmes.

2.6.tabula

2023./2024.s.g.notikušās vieslekcijas *Uzņēmējdarbība SP*

Nr.	Datums	Tēma	Vieslektors	Pārstāvētā organizācija
1.	30.10.2023.	E-vieslekcija “Kas ir LETA un kā tā var palīdzēt ikdienas darbā”	Ivars Svilāns	Ziņu aģentūra LETA
2.	06.11.2023.	Ekskursija uz Latvijas Nacionālo bibliotēku	Latvijas Nacionālās bibliotēkas personāls	Latvijas Nacionālā bibliotēka
3.	27.11.2023.	VALSTS IESTĀŽU KOMUNIKĀCIJA SOCIĀLAJOS TĪKLOS: VEIKSMES UN NEVEIKSMES	Līga Mirlina	Valsts izglītības attīstības aģentūra
4.	30.11.2023.	LNB resursi studējošajiem	Latvijas Nacionālās bibliotēkas personāls	Latvijas Nacionālā bibliotēka
5.	09.12.2023.	KAS IR NO-CODE UN KĀ TAS STRĀDĀ?	Liene Turlaja	“Nocode Female Founder”
6.	26.02.2024.	NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS IESPĒJAS STUDENTIEM	Linda Kalniņa-Roderte	Creative Minds for Culture

7.	01.02.2024.	Sagatavošanās valsts pārbaudījumam. Nozares pamati un aktualitātes	Līga Alberliņa/ Ilze Bule/ Agita Miķelsone	Alberta koledža
8.	18.03.2024.	VAI DRĪKST TEIKT "BALSTĪTIES UZ LIKUMU": KĀPĒC LATVIEŠIEM IR SVARĪGAS DISKUSIJAS PAR VALODAS PAREIZUMU?	Inga Milēviča	Alberta koledža
9	25.03.2024.	LATVIJAS 20.GADADIENA EIROPAS SAVIENĪBĀ: PANĀKUMI, ATZIŅAS UN DAUDZSOLOŠAS IESPĒJAS NĀKOTNĒ	Zane Šime	ANO
10.	02.04.2024.	LOGISTIKAS PRASĪBAS E-KOMERCIJĀ	Zane Griškoveca	Rimi Latvia
11.	09.04.2024.	DIGITĀLIE PALĪGI PROFESIONĀLAJAI VALODAI	Vasilijs Ragacevičs	SKRIVANEK
12.	11.04.2024., 18.04.2024.	HR AKTUALITĀTES	Aļona Onacka	Konkurences padome
13.	16.04.2024.- 30.06.2024.	Supervīzija izaugsmei un attīstībai (4 lekciju cikls)	Inese Laščenko	Inese Laščenko
14.	15.04., 22.04.2024.	CILVĒKRESURSU VADĪBAS TEHNOLOĢIJAS UN PROCESU DIGITALIZĀCIJA	Nauris Vītols	SmartHR Latvija
15.	14.05.2024.	CEĻŠ UZ ILGTSPĒJĪGU VIESMĪLĪBU: KOMUNIKĀCIJAS STRATĒGIJA, SASNIEGUMIUN NĀKOTNES IZAICINĀJUMI	Brigita Krauja	Radisson Cluster
16.	20.05.2024.	TIEŠSAISTES DARBNĪCA "RADOŠUMS KOMUNIKĀCIJĀ: KĀ NOTEIKT UN VEIDOT"	Inga Mileviča	Alberta koledža
17.	01.06.2024.	Tiešsaistes konference INTERNATIONAL KNOWLEDGE DAY, 10 lekcijas (biznesa joma, t.sk. personāls, finanses, biznesa attīstība)	10 lektori no EU	Radom Academy of Economics (Polija)

Vieslekciju lokā nākamajos semestros būtu ietveramas vieslekcijas gan angļu valodā (valodas prasmju pilnveidei), gan vieslekcijas/ meistarklases grāmatvedības programmu paplašinātai apguvei (nozares digitālo prasmju pilnveidei).

Papildus studentiem bija iespēja piedalīties 3 konferencēs gan dalībnieku, gan klausītāju statusā: AK rīkotajā studējošo zinātniskajā konferencē. Tāpat studējošajiem bija iespēja piedalīties gan kā dalībniekiem, gan kā klausītājiem *Koledžu asociācijas* rīkotajā studējošo konferencē. Ekonomikas

un kultūras augstskolas Studentu starptautiskajā zinātniski praktiskajā konferencē „Studējošo pētnieciskā darbība: teorija un prakse 2024”.

2.4. Studiju un kvalifikācijas prakse

SP ietvaros gan studiju, gan kvalifikācijas prakses apjoms ir 8KP (12 ECTS). Pirms katras no praksēm tiek organizēta konsultācija, kuras ietvaros studenti tiek iepazīstināti ne tikai ar prakses uzdevumiem, prakses atskaites izveides un aizstāvēšanas kārtību, bet studenti tiek informēti par prakses saskaņošanas kritērijiem un kārtību. Izvērtējot studentu izvēlētās prakses vietas, tiek pārbaudīti dati Lursoft.lv, pievēršot uzmanību: vai izvēlētajam uzņēmumam, biedrībai vai iestādei nav uzsākts likvidācijas vai maksātnespējas process, strādājošo skaits, apgrozījums, nodokļu maksājumi, kas dod ieskatu vai uzņēmums ir faktiski darbojošs. Bet ne mazsvarīgāks kritērijs prakses vietas izvēlē ir nodrošināta iespēja studējošam pilnvērtīgi un kvalitatīvi izpildīt prakses uzdevumus.

2023./2024.s.g. prakses tika aizvadītas gan Latvijā zināmos uzņēmumos, gan valsts/ pašvaldību iestādēs.

Vienā gadījumā students tika aicināts izvēlēties citu prakses vietu. Potenciālajā prakses vietā nodarbināto personu skaits bija viens, mikrosabiedrība ar nelieliem nodokļu maksājumiem.

2023./2023.s.g. atsevišķi studenti veica studiju prakšu pielīdzināšanu. Studiju prakses pielīdzināšanas procesā, atbilstoši procedūrām, tika izvērtēts, balstoties uz studenta iesniegumu: studējošā darba stāžs amatā un amata pienākumi. Papildus tika pārbaudīts vai amats, neraugoties un pienākumu atbilstību, ir ne zemākā kvalifikācijas līmenī kā iegūstamā izglītība.

Vēsturiski AK ir izveidojusies sadarbība ar uzņēmumiem, t.sk. par prakses vietu nodrošināšanu: DHL, Lauku atbalsta dienests, RP SIA “Rīgas satiksme”, SIA “Tet”, VAS “Latvijas Pasts”, SIA “Circle K Latvija” u.c.

2023./2024.s.g. studiju un kvalifikācijas prakšu uzdevumi tika atstāti nemainīgi, balstoties uz metodiskās sēdē nolemtos- pētāmie jautājumi un uzdevumi tika atzīti par nozarē aktuāliem.

Tomēr 2024./2025.māc. gadā jāvērs uzmanība uz iekļaujošas darba vides aktualizāciju, lietvedības uzdevumiem prakses programmā.

Realizēts 2022./2023.māc. gadā izstrādātais priekšlikums par prakses plāna realizāciju no 2023./2024.māc. gadā, kas paredz starpatskaites iesniegšanu un papildus konsultācijas, kā arī meistardarbnīcu melnrakstu uzlabošanai (strādājot grupās mentora vadībā), sadarbības prasmju, digitālo kompetenču, analītisko prasmju, normatīvo dokumentu spēju veicināšanai.

2.5. Zinātniskās pētniecības virzieni

2023./2024.māc. gadā studējošie aktīvi iesaistījušies ārpuslekciju aktivitātēs: dalība *Koledžu asociācijas* konferencē; dalība AK un *Ekonomikas un kultūras augstskolas* Studentu starptautiskajā zinātniski praktiskajā konferencē „Studējošo pētnieciskā darbība: teorija un prakse 2024” (gan ar zinātniskajiem rakstiem, gan pētījumu anotācijām), kopumā zinātniskajā konferencē piedalījās ap 20% studējošo. Zinātniskajā konferencē komisijas darbā iesaistījās 2 mācītbspēki un 1 studējošais.

Ekonomikas un kultūras augstskolas Studentu starptautiskajā zinātniski praktiskajā konferencē „Studējošo pētnieciskā dalībnieku saraksts un tēmas klātienē dalībai pieejamas: https://www.augstskola.lv/upload/St.konf2023_Programma_GalaV_260423.pdf. Virtuālās

dalības anotācijas tēžu krājums pieejams: <https://www.augstskola.lv/?parent=617&lng=lva>

Ņemot vērā likumdošanas izmaiņas grāmatvedības jomā, 2023./2024. māc. gadā ieviesti atjauninātie un aktualizētie valsts pārbaudījuma jautājumi apakšprogrammā “Grāmatvedība” (izstrādāti 2022./2023.s.g.). Tāpat ieviesti pārskatītās kvalifikācijas darbu paraugtēmas, sarakstu paplašinot (apakšprogrammā “Grāmatvedība”). 2024./2025.s.g. veicama apakšprogrammas “Uzņēmējdarbības vadība” valsts pārbaudījumu jautājumu un paraugtēmu pārskatīšana.

Lai gan mācību saturs aktuāls, “Uzņēmējdarbības vadība” 2024./2025.māc.gadā veicams paplašinājums kvalifikācijas darbu tēmās (2023./2024.m.g. studenti jau pieteica tēmas ārpus paraugu saraksta, tēmas Padomē tika atzītas kā aktuālas), jāpārskata eksāmena jautājumi, jo notikušas izmaiņas Darba likumā.

Savukārt, absolventi zinātniskos darbus veidoja kvalifikācijas darba ietvaros, pētot nozarē aktuālas tēmas:

- Stresa vadības iespējas pašvaldības iestādēs.
- Ētikas principu ievērošanas pilnveide pašvaldības iestādē.
- Profesionālā izdegšana un tās novēršanas iespējas transporta un uzglabāšanas uzņēmumā.
- Personāla atlases procesa pilnveide medicīnas iestādē.
- Profesionālā izdegšana un tās novēršanas iespējas degvielas mazumtirdzniecības uzņēmumā.
- Profesionālā izdegšana un tās novēršanas iespējas zobārstniecības praksē.
- Profesionālā izdegšana un tās novēršanas iespējas ēdināšanas uzņēmumā.
- Personāla motivēšanas pasākumu pilnveide tulkošanas uzņēmumā.
- Motivēšanas pasākumu pilnveide pasažieru aviopārvadājumu uzņēmumā.
- Personāla atlases un interviju procesa pilnveide pasta un kurjera darbības uzņēmumā.
- Organizācijas kultūras pilnveide pašvaldības iestādē.
- Personāla motivēšanas pasākumu pilnveide kredītu pārvaldīšanas uzņēmumā.

- Profesionālā izdegšana un tās novēršanas iespējas pirmsskolas izglītības iestādē.
- Stresa vadības iespējas nekustamo īpašumu apsaimniekošanas uzņēmumā.
- Individuālās sarunas ar padoto pārtikas ražošanas uzņēmumā.
- Profesionālā izdegšana un tās novēršanas iespējas finanšu pakalpojumu uzņēmumā.
- Komandas darbības pilnveide kredītiestādes struktūrvienībā.
- Komandas darbības pilnveide kredītiestādes struktūrvienībā.
- Atalgojuma sistēmas pilnveide pasažieru pārvadājumu uzņēmumā.
- Profesionālā izdegšana un tās novēršanas iespējas mazumtirdzniecības uzņēmumā.
- Ētikas principu ievērošanas pilnveide pašvaldības iestādē.
- Motivēšanas pasākumu pilnveide pasažieru aviopārvadājumu uzņēmumā.

Izvērtējot augstāk uzskaitītās pētījumu tēmas, aktuālākās no tām bijušas par motivēšanu un profesionālo izdegšanu. Valsts pārbaudījumu komisijas vidējais aritmētiskais vērtējums par izstrādātajiem pētījumiem un to prezentācijām 2023./2024.s.g. bija **virs 8 ballēm**. Augstie valsts pārbaudījuma vērtējumi norāda ne tikai uz izvēlēto pētījumu aktualitāti un lietderību, bet apliecina absolventu analītiskās spējas un vispusīgās zināšanas un prasmes.

2.6. Studējošo mobilitāte

2023./2024.s.g. studējošie nav devušies mobilitātēs, kā iemeslu minot darba attiecības un nepieciešamību būt ar ģimeni. Atbilstoši studējošo profilam, jāakcentē, ka vairums studentu ir virs 25 gadu vecumam un iegūst savu otro vai trešo augstāko izglītību. Attiecīgi var piekrist studējošo apgalvojumam, ka ikdienas aktivitātes saistītas ar darba attiecībām, kas ierobežo Erasmus + pieredzes gūšanu. Tomēr, Erasmus + programma piedāvā BIP programmu, kas ilgst no trim dienām. Uzņēmējdarbības programmā būtu pastiprināti studējošie jāinformē par BIP programmu. 2023./2024.gadā *Ievads specialitātē un personības izaugsmes treniņš* bija aicināta piedalīties ar prezentāciju Erasmus + koordinatore.

2.7. Studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas

AK tiek organizētas divas dažādas **studējošo aptaujas**:

1. katra semestra noslēgumā tiek veikta aptauja par docētāju darba novērtēšanu. Tās ietvaros tiek vērtēts studiju kurss un tā saturs, prasības, atbilstība kursa aprakstam, Moodle pieejamie materiāli un e-vides rīku izmantošana, kā arī vērtēšanas objektivitāte un docētāja kompetences atbilstoši vadītajam studiju kursam;

2. reizi gadā tiek veikta aptauja par apmierinātību ar SP un studiju procesu AK. Aptaujā pēc vairākiem kritērijiem un darba kopumā studējošie vērtē arī SP direktora darbu. Atsevišķi tiek vērtēti tādi kritēriji kā sniegtās informācijas precizitāte, efektivitāte problēmsituāciju risināšanā un atbilžu sniegšanā, pieejamība konsultācijām gan klātienē, gan e-vidē, kā arī komunikācijas kultūra kopumā.

2023./2024.s.g. mācībspēku kopvērtējums, kas iekļauj darbu Moodle, komunikāciju ar studentiem, daudzpusīgu materiālu sagatavošanu u.t.t., ir **4,39** balles no 5. Kā pilnveidojamās lietas studenti atzīmē: operatīvāku darbu labošanu un vērtējumu izlikšanu, Moodle materiālu pārskatīšanu. Augstu tiek novērtēta mācībspēku profesionalitāte un praktiskā pieredze. Vairums studentu vēlētos pie mācībspēkiem mācīties atkārtoti. Līdzīgi kā absolventu aptaujās, arī semestra aptaujās vadošo docētāju sarakstā tiek minēta Inga Milēviča, Līga Alberliņa, Sandra Teterē.

Gada aptaujās kopumā norāda uz apmierinātību ar SP un tās saturu, mācībspēkiem un AK studiju vidi un infrastruktūru. Studējošie vērtē arī Studiju daļas un bibliotēkas darba kvalitāti un informācijas sniegšanas precizitāti un savlaicīgumu. Lielākā daļa studējošo norāda, ka ir apmierināti. Kā galvenās priekšrocības dažādos aspektos tiek minēta operatīva informācijas sniegšana, pieejamība konsultācijām, laipnība, kā arī individuāla pieeja katram studējošajam.

AK centralizēti, katra semestra noslēgumā, veic **absolventu aptauju**, kurā AK absolventi dalās ar viedokli ne tikai par studiju kvalitāti, bet arī par komunikācijas efektivitāti studiju procesa nodrošināšanas kontekstā.

Analizējot 2023./2024. s.g. absolventu datus redzams, ka zemākais vērtējums par studijām ir saistīts ar konkurētspēju (3 no 5 punktiem) (skat.2.7.tabulu). Tomēr jāatzīmē, ka SP studē praktizējoši grāmatveži, kam jau bija spēcīgas profesionālās iemaņas.

Spēcīgākais rezultāts bijis par administrācijas un SP direktora darbu (5 no 5).

2.7.tabula

2023./2024.s.g. absolventu aptaujas rezultāti (maksimālais punktu skaits jautājumā: 5)
(apakšprogramma “Grāmatvedība”)

Apmierinātība ar studijām Alberta koledža	Konkurētspēja darba tirgū	Studiju noderīgums profesionālajā pilnveidē	SP direktora atbalsts	Lektoru profesionalitāte	Informācijas apmaiņa	Bibliotēkas resursu atbilstība	Telpas, materiāltehniskais nodrošinājums
4	3	4,5	5	5	4,5	4,5	4

Absolventu augstāko vērtējumu (4,6 no 5 punktiem) ieguva jautājums par SP direktora darbību un atbalstu studijās. Otrs augstākais vērtējums (4 punkti no 5 punktiem) tika iegūts jautājumā par studiju noderīgumu profesionālajā pilnveidē un apmierinātībā ar studijām AK.

2023./2024.s.g. absolventu aptaujas rezultāti (maksimālais punktu skaits jautājumā: 5)
(apakšprogramma “Uzņēmējdarbības vadība”)

Apmierinātība ar studijām Alberta koledža	Konkurētspēja darba tirgū	Studiju nodarīgums profesionālajā pilnveidē	SP direktora atbalsts	Lektoru profesionalitāte	Informācijas apmaiņa	Bibliotēkas resursu atbilstība	Telpas, materiāltehniskais nodrošinājums
4,33	4,33	4,33	4,33	4,67	4,67	4,33	4,67

Absolventu augstāko vērtējumu (4,67 no 5 punktiem) ieguva jautājums par SP direktora darbību un mācībspēku profesionalitāti. Pārējie kritēriji saņēma 4,33 no 5 punktiem, kas uzskatāms par augstu vērtējumu (gan bibliotēkas resursi, gan informācijas aprīte u.tt.).

Nākotnes perspektīva: nākamajos semestros SP direktoram nepieciešams sistemātiskāk un plānveidīgi nepieciešams prezentēt ERASMUS+ prakses iespējas studējošajiem (jo dienas grupas studenti absolvēs studijas), atspoguļojot studentiem plašu prakšu iespēju loku ne tikai Latvijā, bet arī ārvalstīs, atstājot ietekmi gan uz strauju profesionālo iemaņu pieaugumu (otrās valodas pielietojums, atšķirīgu programmatūru izmantošana u.tt.), bet arī konkurētspējas pieaugumu (starptautiska pieredze).

2.8. Studiju programmas konkurences izvērtējums

Regulāri tiekoties ar SP studentiem, tiek pārrunātas arī veiktās izvēles, t.sk. par augstākās izglītības iestādi, kurā studēt. Kā vienu no būtiskākajiem konkurences kritērijiem studenti piemin studiju maksu un piešķirtās atlaides. Attiecīgi studenti atzīst, ka studijas AK sākotnēji izvēlējās cenas dēļ. Pirmā kursa studenti, kuri ir nodarbināti pie sadarbības partneriem, ir informēti par piešķiramo atlaidi studiju maksai un ir informēti, kā šo priekšrocību izmantot. Sarunās kā otrs noteicošais faktors ir studiju forma- iespēja studēt darba dienu vakaros vai sestdienās. Ārpus Rīgas dzīvojošie atzinīgi novērtē e-vides sniegtās iespējas, nodrošinot iespēju mācības tiešsaistē. Trešais būtiskākais izglītības iestādes izvēles kritērijs: īss studiju laiks ar praktiski pielietojamām zināšanām. Starp izvēles kritērijiem neizskan tādi aspekti kā: ārpusstudiju aktivitātes, mobilitātes, resursu pieejamība, KP apjoms, akreditācijas termiņš u.tml.

Konkurentu izvērtējums 2023./2024.s.g.

Iegūstamā profesionālā kvalifikācija	Augstākās izglītības iestāde	SP nosaukums	SP apjoms un īstenošanas ilgums
Grāmatvedis	<i>Juridiskā koledža</i>	Grāmatvedība un finanses	2 gadi; 2 gadi, 6 mēneši
Grāmatvedis	<i>Biznesa vadības koledža</i>	Grāmatvedība un finanšu plānošana	2 gadi, 5 mēneši
Grāmatvedis	<i>Biznesa augstskola Turība</i>	Grāmatvedība un nodokļi	2 gadi, 4 mēneši
Komercdarbības speciālists	<i>Biznesa vadības koledža</i>	Mikro, mazo un vidējo uzņēmumu vadība	2 gadi, 5 mēneši
Grāmatvedis; Tirgvedības speciālists; Personāla speciālists	<i>Rīgas Tehniskā universitāte</i>	Uzņēmējdarbība un vadīšana	2 gadi; 2 gadi, 6 mēneši
Komercdarbības speciālists	<i>Rīgas menedžmenta koledža</i>	Uzņēmējdarbības vadība	2 gadi, 6 mēneši; 2 gadi

Kopumā segmentā “Komercdarbības speciālists” tiešā konkurence ir mazāka, bet jāņem vērā, ka konkurējošas ir saistītās kvalifikācijas, piemēram, tirgvedības speciālists. Diskusijās ar studentiem atspoguļojas, ka izvēloties studijas primāri tiek raudzīts SP nosaukums un karjeras iespējas tiek saistītas nevis ar iegūstamo kvalifikāciju, bet SP nosaukumu. Attiecīgi kā konkurenti uztveramas visas koledžas līmeņa SP, kas ietver nosaukumā vārdu “Uzņēmējdarbība”.

Sarunās ar studentiem, starp izglītības iestādes izvēles kritērijiem neizskan tādi aspekti kā: ārpusstudiju aktivitātes, mobilitātes, resursu pieejamība, KP apjoms, akreditācijas termiņš u.tml. Izvērtējot 2.9.tabulā apkopoto informāciju kā tiešākais konkurents jāmin *Biznesa vadības koledža*. *Biznesa vadības koledža* piekopj taktiku vizuālajos materiālos pielietot atšķirīgu kvalifikācijas nosaukumu, kā tas reģistrēts akreditācijas dokumentos (personāla vadības speciālists). Attiecīgi šo SP varētu izvēlēties studenti, kuri šaubās par savu izvēli, attiecībā uz personāla vai uzņēmējdarbības vadību.

3. STUDIJU PROGRAMMAS ĪSTENOŠANĀ IESAISTĪTAIS AKADĒMISKAIS PERSONĀLS

3.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistītais akadēmiskais personāls

2023./2024.s.g.SP realizācijā bija iesaistīti 7 docētāji ar doktora zinātnisko grādu vai doktorantūrā studējošie. Salīdzinājumā ar 2022./2023.s.g. doktorantūrā studējošo vai doktora grādu ieguvušo skaits pieaudzis par viens.

3.1. tabula

2023./2024.s.g.iesaistīto mācībspēku zinātniskais grāds un akadēmiskais amats

Nr.	Vārds, uzvārds	Zinātniskais grāds	Akadēmiskais amats	Studiju kursi (KP)
Pamatdarbā strādājošie				
1.	Aija Leitāne	Mg.iur.	docente	Tiesību pamati 3KP (4,5 ECTS)
2.	Kaspars Šteinbergs	Dr.oec.	docents	Vadībzinību pamati 2KP (3 ECTS), Projektu vadība 2KP (3 ECTS),
3.	Dita Štefenhagena	Dr.sc.admin.	docente	Profesionālā svešvaloda 3KP (4,5 ECTS)
4.	Inga Milēviča	Mg.philol.	docente	Profesionālā latviešu valoda 2KP (3 ECTS), Lietišķā saskarsme 2KP (3 ECTS), Retorika un prezentēšanas prasmes (2KP), Korporatīvā kultūra (2KP)
5.	Agita Miķelsone	Mg.sc.soc., Mg.ed.	lektore	Personāla vadība un ētika 4KP (6 ECTS)
6.	Ruta Grosberga	Mg. oec.	lektore	Dokumentu pārvaldība (2KP), Mikroekonomika (2KP), Makroekonomika (2KP)
7.	Reinis Lazda	Mg.psych.	docents	Personības psiholoģija (3KP)
8.	Ilze Krūmiņa	MBA (studē doktorantūrā)	lektore	Tirgzinības (2KP)
9.	Iveta Neilande	Mg.paed.	lektore	Augstākā matemātika 2KP (3 ECTS),
10.	Inta Grīnberga	Mg.sc.soc.	docente	Revīzija un audits (2KP), Studiju prakse (8KP), Kvalifikācijas prakse (8KP), Vadības grāmatvedība (2KP)
11.	Rolanda Lārmanis	Mg.sc.soc.	lektors	Uzņēmējdarbības organizēšana un plānošana (2KP)
Vieslektori				
1.	1. Ilze Bule	Mg.sc.soc	viesdocētāja	Grāmatvedības pamati 2KP (3 ECTS), Publiskā pārvalde 2KP (3 ECTS).
2.	Imants Ļaviņš	Dr.hist.	viesdocētājs	Socioloģija 2KP (3 ECTS), Statistikas pamati 2KP (3 ECTS)
3.	Mārrtiņš Pužulis	Mg.prof.DA	viesdocētājs	Darba, vides un civilā aizsardzība 2KP (3 ECTS)
4.	Sandra Tetere	Mg.sc.oec.	viesdocētāja	Ievads specialitātē un personības izaugsmes treniņš (2KP), Studiju prakse (8KP), Kvalifikācijas prakse (8KP)
5.	Ērika Gromule	Mg. HR	viesdocētāja	Ievads specialitātē un personības izaugsmes treniņš, Personāla vadības aktuālās problēmas un risinājumi (4KP)
6.	2 Anita Stivriņa	Mg.sc.ing.	viesdocētāja	Lietišķā informātika (2KP)
7.	Vita Brakovska	MBA (studē doktorantūrā)	viesdocētāja	Jaunu ideju radīšana 2KP (3 ECTS),
8.	Līga Alberliņa	Mg.oec	viesdocētāja	Finanšu grāmatvedība 4KP (6 ECTS)

9.	Tatjana Kuļikova	Dr.sc.admin.	viesdocētāja	Kvalitātes vadība (2KP), Loģistikas pamati (2KP)
10.	Edgars Čerkovskis	Mg.sc.soc	viesdocētājs	E-komercija 2KP (3 ECTS),

Mācībspēkiem ir iespēja izmantot arī AK organizētās mācības. 2023./2024.s.g. tika organizētas angļu valodas mācības, *Moodle* mācības.

3.2. Mācībspēku zinātniskā darbība

Mācībspēku zinātniskā darbība, galvenokārt, saistīta ar iesaisti praktiskos pētījumos- kvalifikācijas darbu vadīšanā. Kopumā kvalifikācijas darbu vadīšanā iesaistījās 12 docētāji un viesdocētāji.

Docētāji Ilze Bule, Līga Alberliņa iesaistījās Ekonomikas un kultūras augstskolas Studentu starptautiskajā zinātniskajā konferencē kā sekcijas VADĪBZINĪBAS, PERSONĀLA VADĪBA, UZŅĒMĒJDARBĪBA komisijas locekle.

Kopumā jāvērtē, ka zinātniskā darbība SP ir labi attīstīta, jo gan pirmā kursa, gan trešā kursa studenti veic praktiskos pētījumus un prezentē tos zinātniskajās konferencēs vai valsts pārbaudījumu komisijās. Lai veicinātu zinātniskās darbības attīstību, jau akreditācijas laikā tika izveidotas pētnieciskās grupas, kuru darbību vada aktīvākais, zinātniskās – pētnieciskās darbības pieredzējušākais kolēģis (no AK vai no stratēģiskā partnera EKA), motivējot un darbojoties kā mentors citiem kolēģiem. Pētnieciskai grupai tiek piešķirts finansējums konkrēta pētījuma veikšanai, precīzi nosakot sagaidāmos rezultātus, piemēram, publikācijas veids vai dalība konferencē. Efektīvākai sadarbības veidošanai starp pētniecības grupām, nepieciešama aktīvāka SP direktora iesaiste, veicot individuālu docētāju un viesdocētāju uzrunāšanu pētījumu veikšanai vai iesaistei kādā no pētniecības grupām.

3.3. Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana

2023. gada oktobrī un novembrī AK koledžas personālam tika organizēts 5 lekciju cikls “Emociju intelegence”, kura galvenie mērķi bija iemācīties atpazīt savas un citu emocijas, apgūt dažāda stresa un trauksmes mazināšanas tehnikas un izprast apzinātības jēdzienu. Lekciju ciklu apmeklēja AK direktore Vita Vežanova un mācībspēki - Rita Burceva, Ruta Grosberga, Inga Milēviča, Dita Pfeifere, Sandra Tetere, Lelde Vīnkalne.

Mācībspēkiem tika piedāvāta iespēja piedalīties RSU organizētajos vebināros par akadēmisko godīgumu mākslīgā intelekta kontekstā, kas notika 28.11.2023. un 05.12.2023. tiešsaitē. Semināru plāns:

- Pirmajā seminārā *"Overcoming Academic Integrity Challenges in the 21st century"* vieslektore dalīsies pieredzē un zināšanās par akadēmisko godīgumu un izaicinājumiem, kurus rada tehnoloģiju attīstība.
- Savukārt otrajā seminārā *"Exploring GenAI use in Higher Education: Reflections from an Academic Integrity Lens"* uzmanību veltīsim tam, kāda ir mākslīgā intelekta ietekme uz akadēmisko godīgumu, kā arī rūpīgāk iepazīsimies ar mākslīgā intelekta izmantošanas iespējām un ētiskuma robežām.

2024. gada 1. februārī AK sadarbībā ar EKA organizēja mācību – metodisko konferenci "Mākslīgā intelekta izmantošana studiju procesā". Konferences mērķis bija dalīties un gūt jaunas zināšanas un pieredzi par mākslīgā intelekta tehnoloģiju aktualitātēm un iespējām to integrēt studiju un pētniecības procesā. Pasākumā piedalījās AK un EKA mācībspēki, izglītības speciālisti un pētnieki no dažādām nozarēm, sniedzot ieskatu inovatīvos risinājumos un praktiskās metodēs, kas palīdzētu efektīvi pielietot mākslīgo intelektu studiju vidē. Diskusiju un praktisko semināru laikā dalībnieki apmainījās pieredzē un apsprieda izaicinājumus, kas saistīti ar mākslīgā intelekta tehnoloģiju ieviešanu. Konference veicināja sadarbību starp izglītības iestādēm un tehnoloģiju ekspertiem, radot jaunas idejas mākslīgā intelekta izmantošanai kā izglītības procesa pilnveidošanas instrumentam.

AK sadarbībā ar RSU AK mācībspēkiem 2024. gada janvārī organizēja semināru ciklu par studentu vērtēšanu un aktīvu mācīšanos, seminārā piedalījās 50 AK docētāji, kuri augsti novērtēta tēmas aktualitāti un iespēju iegūtās zināšanas integrēt studiju procesā.

Papildus AK organizētajām kvalifikācijas celšanas apmācībām AK personālam ir iespēja individuālā kārtā apmeklēt sev interesējošos kursus un apmācības. Docētājiem ik gadu tiek piedāvāts apmeklēt angļu valodas zināšanu celšanas kursus individuālā kārtā, izmantojot AK finansējumu.

2023./2024. m.g. Ilze Krūmiņa noklausījās darbsemināru par sistemātisku pieeju literatūras analīzei, Jolanta Dinsberga apguva ZOOM mācību pasākumu "Kopīpašuma dalīšana un lietošanas kārtības noteikšana", Inese Rutka apguva tālākizglītības programmas īso kursu par pasākumu producēšanu, par ko ieguva LKA Latvijas Kultūras koledžas izsniegtu apliecību par 32 akadēmisko stundu tālākizglītības programmas apguvi.

3.4. Mācībspēku mobilitāte

Kopumā 4 mācībspēki devušies Erasmus + mobilitātē gan vadot lekcijas, gan papildinot zināšanas. Salīdzinot ar iepriekšējo studiju gadu, ir noticis neliels kritums, kas saistāms aspektu, ka daļa docētāju iepriekš brauca divus gadus pēc kārtas.

Evita Krasmane – Lietuva, Vilnius Business College

Ilze Krūmiņa – Ungārija, Budapest Metropolitan University.

Agnis Škuškovniks – Francija, ESAIP - École d'Ingénieurs de l'Avenir Responsable

Savukārt, atsevišķi kolēģi pauž bažas par savu angļu valodas līmeni, kas norāda uz nepieciešamību stiprināt personāla angļu valodas zināšanas.

4.STUDIJU PROGRAMMAS ĪSTENOŠANĀ IESAISTĪTĀS KOLEDŽAS STRUKTŪRVIENTĪBAS, PALĪGPERSOŅĀLS UN TĀ UZDEVUMI

SP iesaistē iesaistās AK direktors, direktora vietnieks studiju kvalitātes jautājumos, SP direktori, akadēmiskais personāls, Studiju daļas vadītāja, e-vides koordinators, lietveži, studējošie, absolventi, darba devēji, bibliotēkārs u.c. Detalizētāku uzskaitījumu un skaidrojumu skatīt 4.1. tabulā.

4.1. tabula

SP īstenošanā iesaistītās AK struktūrvienības, palīgpersoņāls un tā uzdevumi

Struktūrvienība	Amats	Svarīgākie uzdevumi
AK vadība	Direktors	<ul style="list-style-type: none">• AK un piedāvāto SP attīstības plānošana un īstenošana, nosakot ilgtermiņa un īstermiņa mērķus;• Personāla pārvaldība, nosakot personāla mērķus, nodrošinot personāla izaugsmes iespējas un efektīvu darba plānošanu;• AK resursu pārvaldība, nodrošinot materiāltehnisko bāzi un efektīvu līdzekļu izmantošanu.
AK vadība	Direktora vietnieks studiju kvalitātes jautājumos	<ul style="list-style-type: none">• Studiju kvalitātes nodrošināšana un uzraudzība, pārraugot AK kvalitātes vadības sistēmu;• Normatīvo aktu ievērošana pārraudzība, pārliecinoties, ka studiju process atbilst spēkā esošajām regulām, aktualizējot un uzturot nepieciešamo procesu dokumentāciju;• Sadarbības veicināšana ar vietējām un starptautiskām organizācijām, popularizējot AK atpazīstamību.
Studiju programmas direktori	Studiju programmas direktors	<ul style="list-style-type: none">• Atbildīgs par studiju programmas saturu un tās realizāciju;

		<ul style="list-style-type: none"> • Akadēmiskā personāla vadība, t.sk., metodiskais darbs, kvalifikācijas celšana, novērtēšana u. tml.; • Studējošo informēšana par nozares aktualitātēm u.c.
Akadēmiskais personāls	Akadēmiskais personāls	<ul style="list-style-type: none"> • Augstas kvalitātes studiju procesa īstenošana atbilstoši mācību plānam; • Studējošo konsultēšana un atbalsta sniegšana atbilstoši vadīto studiju kursu saturam; • Studiju kursu satura pārskatīšana un aktualizēšana atbilstoši jaunumiem un tendencēm nozarē; • Jaunu un inovatīvu studiju metožu ieviešana un īstenošana studiju procesā; • <i>Moodle</i> vides aktualizēšana un uzturēšana.
Studiju daļa	Studiju daļas vadītāja/Izglītības metodiķis/-e/E-vides koordinators/-e	<ul style="list-style-type: none"> • Organizēt un koordinēt akadēmisko studiju procesu koledžā. Mācību procesa organizēšana un uzraudzība, veidojot studiju plānus; • Individuālo plānu izstrādes koordinēšana; • Organizēt uzņemšanas komisijas darbu; • Nepieciešamā atbalsta sniegšana e-vides uzturēšanas un lietošanas jautājumos.
	Studiju lietvedis/-e	<ul style="list-style-type: none"> • Studējošo personas lietu noformēšana; • Dažādu dokumentu sagatavošana un informācijas uzkrāšana; • Studējošo datu uzturēšana studējošo datubāzē; • Atbalsta sniegšana AK studējošajiem un personālam dažādos administratīvajos jautājumos.
ERASMUS+ koordinators	ERASMUS+ koordinators	<ul style="list-style-type: none"> • Docētāju un studējošo konsultēšana mobilitāšu jautājumos un mobilitāšu organizēšana, t.sk, nepieciešamās dokumentācijas sagatavošana; • Aktīvas sadarbības uzturēšana ar ārvalstu sadarbības partneriem; • Aktuālās informācijas uzturēšana un ERASMUS+ programmas popularizēšana studējošo un akadēmiskā personāla vidū.
Bibliotēka	Bibliotekārs/-e	<ul style="list-style-type: none"> • Grāmatu krājumu pārvaldīšana; • Studentu un AK personāla – lasītāju konsultēšana; • Studējošo labāko darbu repozitorija administrēšana.
IT nodaļa	IT administrators/-e	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Moodle</i> administrēšana un uzturēšana;

	Programmētājs/-a	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Big Blue Button</i> video lekciju sistēmas administrēšana un uzturēšana; • Nepieciešamās datorprogrammatūras iegāde, instalēšana un uzturēšana; • Datortīklu izveide un uzturēšana; • Iekšējo datubāzu izstrāde un administrēšana; • Multimediju tehnikas (projektori, kameras, fotoaparāti u.tml.) iegāde, uzturēšana, administrēšana u.c.
Mārketinga nodaļa		<ul style="list-style-type: none"> • Studējošo piesaiste, organizējot reklāmas kampaņas un cita veida pasākumus, piem., atvērto durvju dienas, sagatavot nepieciešamos informatīvos materiālus; • Kontaktu uzturēšana ar medijiem, sociālo kontu uzturēšana, AK tēla atpazīstamības veicināšana sabiedrībā.
Juridiskā nodaļa (ārpakalpojums)	Jurists	<ul style="list-style-type: none"> • Līgumu un citu dokumentu izstrāde, t.sk., prakses līgumi, sadarbības līgumi ar darba devējiem u.tml.; • Līgumu noslēgšanas sagatavošana un koordinēšana; • Juridiskais atbalsts u.c.
Tehniskā nodaļa (ārpakalpojums)	Saimniecisko un tehnisko projektu vadītājs	<ul style="list-style-type: none"> • Tehnisko jautājumu risināšana; • Saimniecisko funkciju nodrošināšana; • Citu nodaļu saimnieciski tehniskās darbības nodrošināšana un atbalsts.

5. MATERIĀLTEHNISKĀS BĀZES RAKSTUROJUMS

Studējošiem ir iespēja strādāt AK datorklasēs un bibliotēkā, izmantot Internetu. Visās AK telpās ir pieejams bezvadu (WI-FI) Internets. Visas auditorijas ir aprīkotas ar datortehniku, kas ļauj vadīt nodarbības, izmantojot multimediju projektorus.

Studējošo ērtībai ir pieejami atpūtas stūrīši vestibilos un bibliotēkā, kā arī kafijas dzērienu automāts.

Studiju procesa nodrošināšanai AK ir vairāk kā 130 datori (ieskaitot personāla datorus), t.sk. studējošo vajadzībām datori datorklasēs, 3 datori bibliotēkā, 1 dators studējošo pašpārvaldes vajadzībām, kā arī klēpjatori docētāju darbam auditorijās un e-lekciju nodrošināšanai. Katru gadu vecākā aparatūra tiek atjaunota, aizvietota. Programmatūra ir licencēta vai oficiāli nomāta no izstrādātājiem.

Šobrīd AK materiālā bāze ietver: projektori – 9 (Benq); SMART TV – 1 (Samsung); Bezvadu piekļuves ierīces – 1 (MikroTik); Rūteri – 1 (MikroTik); Stacionārie datori administratīvajam personālam un datorklasēs – 71 (Windows 10; Windows 11; MS Office; MS Office Professional Plus); Klēpjatori personālam un auditorijās – 63 (Windows 10; Windows 11; MS Office; MS Office Professional Plus); Printeri, kopētāji, skeneri – 3 (t.sk. krāsainie); Zaļais fons (aizkari) filmēšanai un fotografēšanai – 1; AK tīmekļa vietnes platforma un intranets; Moodle sistēma; Big Blue Button video lekciju sistēma; NEXUS – studējošo/personāla datu bāze; E-Nexus – personāla datu bāze, kā arī programmatūras Adobe Reader; Gimp; Inkscape; OnlyOffice; VirtualBox; Visual Studio; DevC++.

AK materiāltehniskā bāze tiek vērtēta kā pietiekama, lai nodrošinātu pilnvērtīgu studiju procesu, un tiek papildināta atbilstoši SP vajadzībām.

6. INFORMATĪVĀS BĀZES RAKSTUROJUMS

Bibliotēkas uzskaitē ir vairāk nekā 3200 grāmatu, sīkāks sadalījums apskatāms 6.1. tabulā. 2023./2024.a.g. paplašināti bibliotēkas resursi, papildus esošajam klāstam iegādājoties grāmatas angļu valodā un grāmatas latviešu valodā, kas izdotas pēc 2021.gada. Tomēr, izvērtējot rakstu darbos (t.sk. studiju un kvalifikācijas praksēs, kvalifikācijas darbos) izmantotos resursus, jāsecina, ka studējošie kūtri izmanto jaunus resursus, kas varētu būt saistīts ar paraugdarbu izmantošanu kā etalonu iedvesmai, kur jaunie resursi vēl neatspoguļojas.

6.1.tabula

AK bibliotēkā pieejamo grāmatu skaita sadalījums pa nozarēm un valodām

Nozare	Latviešu valodā	Angļu valodā	Krievu valodā
Uzņēmējdarbība un vadība, pārmaiņu vadība, grāmatvedība	513	15	2
Cilvēkresursu vadība, projektu vadība	188	60	3
Mārketinga, reklāma, tirguzinības	211	60	-
Sabiedriskās attiecības, komunikācija	159	85	5
Ekonomika, investīcijas, inovācijas	192	42	6
Etīkete	42	6	-
Tiesību zinātne	367	13	-
Kultūra, pasākumu vadīšana	71	84	-
Darbs, darba drošība	90	-	2
Psiholoģija	209	-	-
IT, elektrotehnika	43	47	-
Vēsture	24	-	-
Ētika	60	7	3
Latviešu valoda	46	-	3
Statistika	72	6	-
Matemātika	226	-	1

Bibliotēkas grāmatu katalogs ir pieejams AK tīmekļa vietnē, studējošiem tiek nodrošināta iespēja nepieciešamās grāmatas lasīt bibliotēkā uz vietas vai pieteikt izņemšanai, rakstot bibliotēkarei uz e-pastu, saņemt grāmatas var bibliotēkas darba laikā vai Studiju daļas darba laikā. Grāmatu katalogs pieejams <https://www.alberta-koledza.lv/?parent=10001>.

AK studējošo labāko darbu katalogs sastāv no studējošo darbiem (prakses atskaites, kvalifikācijas darbi), kuriem aizstāvēšanā iegūts vērtējums ne zemāk kā 8 (astoņi), un kuri ir devuši savu piekrišanu darbu publicēšanai. Katalogs atrodams <https://www.alberta-koledza.lv/?parent=10002>. Ieviešot personu datu aizsardzību pastiprinātākus noteikumus, daudzi studējošie – galvenokārt konfidencialitātes nolūkos – neatļauj publicēt darbus, taču šie darbi ir pieejami apskatei klātienē bibliotēkā.

Apmeklējot bibliotēku, Bibliotēkas lietotājs uzrāda dokumentu, kas apliecina personas identitāti. Lai izmantotu citu augstskolu un Latvijas Nacionālās bibliotēkas (turpmāk – LNB) pakalpojumus, studējošie ir aicināti bez maksas izveidot LNB Lasītāja karti. Uzsākot studijas AK, tiek organizētas iepazīšanās ekskursijas uz LNB un semināri par darbu ar LNB katalogu. Studiju un pētnieciskajam darbam studējošiem ir iespēja izmantot dažādas elektroniskās datu bāzes un interneta informācijas resursus svešvalodās AK arī sadarbības partnera EKA bibliotēkā. EKA bibliotēka piedāvā izmantot elektronisko katalogu, kā arī dažādas abonētās un izmēģinājuma datubāzes. EKA pieejamo grāmatu un datu bažu katalogi ir atrodami <https://www.augstskola.lv/?parent=26&lng=lva>.

Visas obligātās literatūras grāmatas, kas norādītas studiju kursu aprakstos, ir pieejamas studējošajiem, un to krājumi tiek atbilstoši aktualizēti katru mācību gadu.

SECINĀJUMI

1. Studentiem pieejamas vieslekcijas gan latviešu, gan angļu valodā, daudzveidīgās tēmās, kas paplašina studējošo redzesloku. Vieslekciju lokā nākamajos semestros būtu jāturpina ietvert vieslekcijas gan angļu valodā (valodas prasmju pilnveidei), gan praktiskās mācības specializētajās datorprogrammās (vai programmas moduļos), nozares digitālo prasmju pilnveidei.
2. Studējošie kopumā pasīvi iesaistās Erasmus + mobilitātēs, bet ir novērojams neliels pieaugums, salīdzinot ar iepriekšējiem diviem s.g., ko veicinājusi Erasmus + iespēju popularizēšana gan studiju kursā “Ievads specialitātē un personības izaugsmes treniņš”, gan prakšu konsultācijās, kā arī individuāla studējošo uzrunāšana. Nākamajos semestros SP direktoram nepieciešams turpināt sistemātiski un plānveidīgo prezentēt ERASMUS+ prakses iespējas studējošajiem, atspoguļojot studentiem plašu prakšu iespēju loku ne tikai Latvijā, bet arī ārvalstīs, atstājot ietekmi gan uz strauju profesionālo iemaņu pieaugumu (otrās valodas pielietojums, atšķirīgu programmatūru izmantošana u.tt.), bet arī konkurētspējas pieaugumu (starptautiska pieredze).
3. Docētāji pasīvi iesaistās zinātniskajā darbībā- galvenokārt, aktivitātes saistītas ar dalību studējošo konferenču vērtēšanas komisijā. Attiecībā uz docētāju mobilitātēm un zinātnisko darbību SP direktoram plānveidīgi jāuzrunā docētāji individuālai iesaistei mobilitātē un/vai zinātniskajā darbībā.
4. Nepieciešams pārskatīt komercdarbības speciālista programmas prakses uzdevumus un valsts pārbaudījuma jautājumus, kā arī kvalifikācijas darbu paraugtematus.
5. SP (un tās apakšprogrammas) atbilst profesiju standartiem.